

วาระที่ 3.8

โครงการวิจัยทั่วโลก (อาร์กติกและแอนตาร์กติก)

ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
(ประจำปี 2568)

รายงานเมื่อ
16 มีนาคม 2569

หน่วยงานร่วมโครงการ

- มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

1.1 แอนตาร์กติกา

ประเทศไทยกับแอนตาร์กติกา

- สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเยือนทวีปแอนตาร์กติกา เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2536 ทรงเป็นคนไทยคนแรกที่เดินทางไปแอนตาร์กติกา
- ทรงพระราชนิพนธ์หนังสือ "แอนตาร์กติกา : หนาวหน้าร้อน" ซึ่งเป็นบันทึกการเดินทางเยือนประเทศนิวซีแลนด์และทวีปแอนตาร์กติกา หรือทั่วโลกใต้
- ทรงขนานนามว่า "การผจญภัยครั้งยิ่งใหญ่ของข้าพเจ้า"

ความร่วมมือกับญี่ปุ่นก่อนโครงการพระราชดำริ

- ดร.วรรณพ วิทยาภรณ์ (จุฬาฯ) คนไทยคนที่ 2 เดินทางไปแอนตาร์กติกา (พ.ศ. 2547-2548)
- ดร.สุชนา ชวนิชย์ (จุฬาฯ) คนไทยคนที่ 3 เดินทางไปแอนตาร์กติกา (พ.ศ. 2552-2553)

ความร่วมมือกับจีนญี่ปุ่นและเกาหลีตามพระราชดำริ

- จนถึงปัจจุบัน(2568) มีคนไทยไปแอนตาร์กติการวม 21 องค์/คน

หนังสือภาพ Polar Harmony

แอนตาร์กติกาคืออะไร อยู่ที่ไหน?

ข่าวแอนตาร์กติกา

- ทวีปที่อยู่ล้อมรอบขั้วโลกใต้ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 5 ล้านตารางไมล์ ใต้เส้นรุ้งที่ 66° 33' ใต้
- พื้นที่เกือบทั้งหมดปกคลุมด้วยน้ำแข็งตลอดปี
- 7 ประเทศ อ้างสิทธิ์ประมาณ 3/4 เหนือทวีป โดยมี 3 ประเทศอ้างสิทธิ์ทับซ้อน
- หลังลงนาม "สนธิสัญญาแอนตาร์กติกา" ค.ศ. 1959 การอ้างสิทธิ์นี้ได้ถูกระงับไว้ในทำนองว่า ห้ามปฏิเสธ (deny) การเข้าถึงดินแดนใต้เส้นรุ้งที่ 66° 33' ใต้ และห้ามมิให้มีกิจกรรมทางทหารใด ๆ ในเขตดังกล่าว

- งานวิจัย(วารสาร Nature, July 2011) โดยคณะนักวิทยาศาสตร์จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลีย มหาวิทยาลัยนิวเซาท์เวลส์ และสถาบันวิจัยขั้วโลกของออสเตรเลีย เตือนว่าการละลายแผ่นน้ำแข็งตะวันตก(West Antarctic Ice Sheet :WAIS) อาจ "ถึงจุดที่ไม่สามารถย้อนกลับ" ได้ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นน้ำทะเลอาจสูงขึ้นกว่า 3 เมตร ซึ่งเป็นภัยคุกคามต่อเมืองชายฝั่งและชุมชนที่อยู่ต่ำทั่วโลก รวมถึงภูมิภาคเอเชียด้วย

- อดีตของสภาวะภูมิอากาศ 1.2 ล้านปีค้นพบจากแกนน้ำแข็งแอนตาร์กติกา 2,800 เมตร
- นับเป็นการขยายข้อมูลจากแกนน้ำแข็งเก่าแก่ที่สุด 800,000 ปีที่เคยเป็นตัววัดใน 20 ปีที่ผ่านมาว่าระดับคาร์บอนไดออกไซด์ปัจจุบันสูงเกิน 50% ของไม่ว่าช่วงไหนของ 800,000 ปีที่ผ่านมา(<https://polarjournal.net/>, November 2025)

- ธารน้ำแข็งละลายเผยให้เห็นซากนักวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษที่ตกลงไปในรอยแยกในแอนตาร์กติกาเมื่อ 66 ปีก่อน(<https://www.adventure.com/August>, 2568)
- เดนนิส "ทิงค์" เบลล์ ตกลงไปในรอยแยกระหว่างการสำรวจธารน้ำแข็งที่อ่าวแอดมิรัลตีบนเกาะคิงจอร์จ เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2502

1.2 อาร์กติก

อาร์กติกหมายถึงที่ไหน ?

- อาร์กติก (Arctic) เป็นบริเวณที่อยู่เหนือสุดของโลก ประกอบด้วย มหาสมุทรอาร์กติก กับ บางส่วนของอลาสก้า (สหรัฐอเมริกา) แคนาดา ฟินแลนด์ กรีนแลนด์ (เดนมาร์ก) ไอซ์แลนด์ นอร์เวย์ รัสเซีย และสวีเดน
- นักวิทยาศาสตร์ให้นิยามที่ต่างกันของอาร์กติกว่า
  - บริเวณที่อยู่เหนือเส้นแลตติจูด **66° 33'** เหนือ (เส้นประสีน้ำเงินในภาพ)
  - บริเวณเหนือ เส้นต้นไม้อาร์กติก (**arctic tree line**) (เส้นสีเขียวในภาพ) ซึ่งภูมิทัศน์เป็นน้ำแข็งมีต้นไม้เตี้ยและไลเคน
  - บริเวณซึ่งอุณหภูมิกลางวันในฤดูร้อนเฉลี่ยไม่เกิน **10°C หรือ 50°F** (เส้นสีแดงในภาพ) (<https://nsidc.org/cryosphere/arctic-meteorology/arctic.html>)

การเสด็จเยือนอาร์กติกของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และ ความร่วมมือตามพระราชดำริฯ

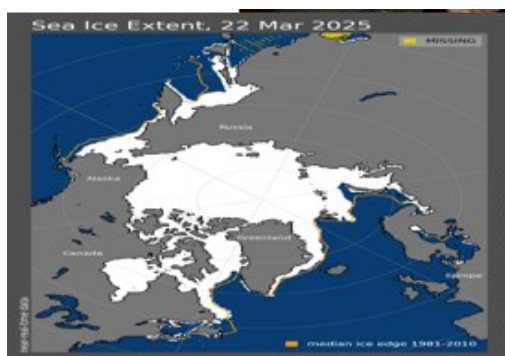
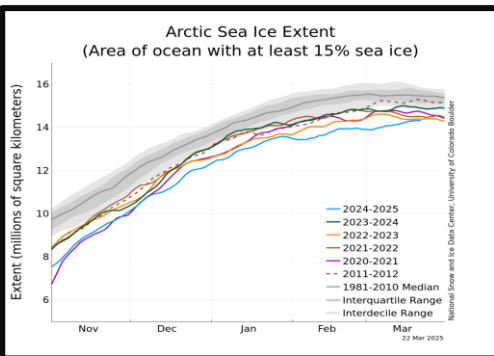
HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn and King Harald V of Norway

- ระหว่างวันที่ 12-15 มีนาคม 2556 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จเยือนหมู่เกาะสวาลบาร์ด
- ทรงทอดพระเนตรคลังเก็บเมล็ดพันธุ์พืชโลก พิพิธภัณฑ์สวาลบาร์ด มหาวิทยาลัยแห่งสวาลบาร์ด และศูนย์วิทยาศาสตร์สวาลบาร์ด ที่เมืองลองเยียร์เบียน
- นอกจากนี้ ได้เสด็จเมืองนีอัลลันด์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมของที่ตั้งสถาบันวิจัยทั่วโลกของประเทศต่าง ๆ และสถาบันวิจัยทั่วโลกแห่งนอร์เวย์
- เมื่อเสด็จกลับยังกรุงออสโลทรงเข้าเฝ้ากษัตริย์ฮาราลด์ แห่งนอร์เวย์

สถานการณ์อาร์กติกปัจจุบัน

- อุณหภูมิรอบทะเลอาร์กติก และทะเลใกล้เคียงอยู่สูงกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 1–2 °C ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุที่ทำให้การเกิดน้ำแข็งใหม่ช้ากว่าปกติ
- น้ำแข็งโดยเฉพาในฤดูหนาว มีบทบาทสำคัญมาก: มันช่วย "สะท้อนแสงแดด" (albedo effect) และช่วยควบคุมอุณหภูมิของโลก ถ้าน้ำแข็งลดลง โลกก็จะดูดซับพลังงานความร้อนจากดวงอาทิตย์มากขึ้น → ทำให้โลกร้อนเร็วขึ้น
- ในอนาคตการขนส่งสินค้าผ่านขั้วโลกเหนือลดระยะเวลาการเดินทางเรือระหว่างเอเชียและยุโรปได้ถึง 40% ลดเวลา 10-15 วัน ประหยัดเชื้อเพลิง ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หลีกเลี่ยงความแออัดในคลองสุเอซ

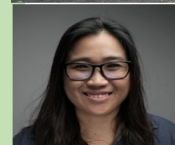
2. กิจกรรมปี 2568(1/3)

2.1 นักวิจัยไทยที่ร่วมเดินทางเพื่อทำวิจัยกับคณะสำรวจทวีปแอนตาร์กติกาแห่งจีน ครั้งที่ 41 (CHINARE-41: 41st Chinese National Antarctic Research Expedition, 2024-2025)

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชวโรกาสให้ ผศ.ดร.สุจारी บุรีกุล นายนิพัทธ์ ปิ่นประดับ และ ศ.ดร.สุชานา ชวนิชย์ เข้าเฝ้าฯ กราบบังคมทูลลาและขอพระราชทานพร เมื่อ 9 มกราคม 2568 ณ วังสระปทุม เพื่อเดินทางไปทำวิจัยร่วมกับคณะสำรวจทวีปแอนตาร์กติกาแห่งจีน ครั้งที่ 41 ที่ Greatwall Station

- เดินทางในวันที่ 25 มกราคม 2568 ถึง 4 มีนาคม 2568 ซึ่งสถาบันวิจัยชั้วโลกแห่งจีนอนุญาตให้เพิ่มช่างภาพ นายภคินัย ยิ้มเจริญร่วมเดินทางไปจัดบันทึกภาพการปฏิบัติงานวิจัยของนักวิจัยไทย เนื่องในโอกาสปีมหามงคล ครบรอบพระชนมายุ 70 พรรษา สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ พร้อมกับเป็นปีครบรอบความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-จีน 50 ปี ทำให้ครั้งนี้ มีคนไทยร่วมเดินทางทั้งหมด 4 คน
- การศึกษาพบการสะสมของมลพิษต่างๆ เช่น ไมโครพลาสติกที่ปนเปื้อนตัวกุ้งเคย และอุจจาระของเพนกวิน นอกจากนี้ยังพบว่าน้ำแข็งละลายมากขึ้น อุณหภูมิน้ำทะเลสูง ชั้นส่งผลให้ปลาแอนตาร์กติกลดลง
- การเดินทางของ ศ.ดร.สุชานา และ นายภคินัย ได้รับงบประมาณสนับสนุนส่วนหนึ่งจาก บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัท เจ.เอส.ที. เซอร์วิสเชส จำกัด (มหาชน) และ บริษัท สำรวจวิศว อินเตอร์เทค จำกัด

ผศ.ดร.สุจारी บุรีกุล (จฟ้า)

นายนิพัทธ์ ปิ่นประดับ (นุรพา)

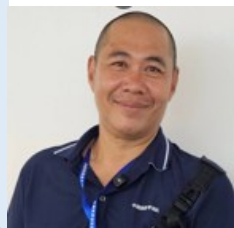
ศ.ดร.สุชานา ชวนิชย์ (จฟ้า)

นายภคินัย ยิ้มเจริญ (ช่างภาพ)

2.2 นักวิจัยไทยที่ร่วมเดินทางเพื่อทำวิจัยกับคณะสำรวจทวีปแอนตาร์กติกาแห่งจีน ครั้งที่ 41เดินทางไปกับ Xue Long 2

- ดร.อุดมศักดิ์ ธรรมาศ ได้เดินทางไปแอนตาร์กติกาด้วยเรือ Xue Long 2 รวม 2 เดือน วันที่ 16 มีนาคม 2568 ไปขึ้นเรือที่ Christchurch นิวซีแลนด์ และเดินทางกลับประเทศไทยกับเรือ Xue Long 2 มายังสัตหีบเมืองไทย เมื่อ 19 เมษายน 2568
- การศึกษาพบการสะสมของไมโครพลาสติกที่ปนเปื้อนกับปลาทะเลชนิดต่างๆ รวมทั้งสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังใต้ท้องทะเล พบการปนเปื้อนของไมโครพลาสติกในน้ำทะเลและตะกอนดินใต้ทะเลในบริเวณต่างๆและยังพบว่าแผ่นน้ำแข็ง มีการปนเปื้อนของไมโครพลาสติกอีกด้วย

กุ้งเคยที่เก็บมาศึกษา ไมโครพลาสติก

2. กิจกรรมปี 2568(2/3)

2. 3 ประเทศไทยเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี AFoPS Annual General Meeting 2025

- วัตถุประสงค์เพื่อสร้างความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์ทั่วโลก ระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย
- สมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี อินเดีย มาเลเซีย และไทย กับประเทศสังเกตการณ์ 4 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา และเวียดนาม
- ปัจจุบัน อินเดีย เป็นประเทศประธาน (Chair Country) ของ AFoPS จีนเป็นเลขานุการระยะเวลา 3 ปี
- ศ. ดร. วรณพ วัยกาญจน์ และศ. ดร. สุธนา ชวนิชย์ เป็นตัวแทนประเทศไทย เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี AFoPS AGM 2025 ระหว่าง **19-20 กันยายน 2568** ที่ เมือง Goa ประเทศอินเดีย คณะกรรมการวิทยาศาสตร์ว่าด้วยการวิจัยแอนตาร์กติกา(SCAR) เข้าร่วมประชุมด้วย
- ประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมประกอบด้วย จีน ญี่ปุ่น เกาหลี อินเดีย มาเลเซีย และไทย ซึ่งแต่ละประเทศได้นำเสนอผลการดำเนินกิจกรรมของแต่ละประเทศพร้อมแผนการดำเนินงานในอนาคตไป
- เกาหลีจะสร้างสถานีวิจัยเพิ่มอีก 1 แห่ง ญี่ปุ่นจะมีเรือตัดน้ำแข็งอีก 1 ลำ ซึ่งมีสำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทะเลและโลกของญี่ปุ่น(JAMSTEC) ดูแล

2. 4 จัดประชุมวิชาการนานาชาติเสริมความร่วมมือไทย-จีน ด้านการวิจัยขั้วโลกและการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ระหว่างการมาเยือนไทยของเรือตัดน้ำแข็ง "เสว่ยหลง 2 (Xue Long 2) ของจีน มีการจัดสัมมนา "Xue Long 2 and Beyond: Advancing Polar Research and Thailand-China Cooperation in a Changing Climate" วันที่ 22 พฤษภาคม 2568 ณ ห้องประชุมชั้น 7 อาคารเฉลิมราชกุมารี 60 พรรษา (อาคารจามจุรี 10) ม.จฟ้า ผู้เข้าร่วมประชุมกว่า 190 คน นายซุน ชูเสียน (Mr. Sun Shuxian) รมช.กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติของจีน มาร่วมพิธีเปิดการประชุม
- การประชุมจัดขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ 70 พรรษา และฉลองวาระครบรอบ 50 ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน
- วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และการวิจัยขั้วโลกระหว่างสองประเทศ รวมถึงการรับมือกับความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การประชุมนี้นับเป็นหนึ่งใน 9 กิจกรรมหลักจัดขึ้นในโอกาสการเดินทางเยือนประเทศไทยของเรือตัดน้ำแข็ง "เสว่ยหลง 2" ระหว่างวันที่ 19-23 พฤษภาคม 2568 ณ สถานีรถไฟหัวหิน

2. กิจกรรมปี 2568(3/3)

2.5 จัดประชุมกลุ่มย่อย ในการประชุมวิชาการนานาชาติ SST 51

- ระหว่าง 11-13 พ.ย. 2568 มีการประชุมวิชาการนานาชาติ ณ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง Thailand - China Science and Technology Collaborations under Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn's Initiative. โดยมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ ร่วมกับสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระชนมายุ 70 พรรษาและในวาระครบรอบ 50 ปี ของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทย-จีน ในปี 2568
- "Polar Research" เป็นการประชุมย่อย ในวันที่ 12 พฤศจิกายน 2568 ผู้เข้าร่วมทั้งหมดราว 90 คน ศ. ดร. วรณพ วิทยกาญจน์ เป็นประธานการประชุมมีการบรรยายให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ทราบสถานการณ์และอภิปรายซักถามงานวิจัยล่าสุดในอาร์กติกและแอนตาร์กติกที่ส่งผลกระทบต่อสภาวะโลกร้อนจีนและไทย

2.6 ส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ทั่วโลก

- มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ ร่วมกับ อพวช จัด Research show by Naturalist 2025 "Miracle of Polar : มหัศจรรย์ขั้วโลก" ที่อพวช เพื่อเฉลิมพระเกียรติ 70 พรรษา ปี พ.ศ. 2568 ทุกวันเสาร์ที่ 3 ของทุกเดือนตลอดปีพ.ศ. 2568 (รวม 12 เรื่อง) วัตถุประสงค์: เพื่อให้เยาวชนและผู้ที่มีความสนใจมีความรู้ความเข้าใจถึงบทบาทของนักวิทยาศาสตร์ไทย ที่ไปศึกษาวิจัยในพื้นที่ขั้วโลก รู้จักความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตขั้วโลก ได้รับการกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกในคุณค่าของขั้วโลกแม้จะอยู่ห่างไกลจากไทย
- จัดทำสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน
- จัดงานนิทรรศการขั้วโลกตามโรงเรียนเพื่อสร้างจิตสำนึก

3. นักเรียนทุนระดับปริญญาเอก หรือ โท/เอก ด้านวิทยาศาสตร์ทั่วโลก

นักศึกษาที่ได้รับทุนรัฐบาลที่จัดสรรให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ทุนบุคคลทั่วไประดับปริญญา) ตามความต้องการของกระทรวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐ ประจำปีงบประมาณ 2559 – 2562

ชื่อ: นาย สุภัทรชัย ศักดิ์สกุลไชย
ทุน: สวทช.
จบปริญญาเอกจาก University of Birmingham, UK (Ph.D. in Atmospheric Science & Air Pollution)
ปัจจุบันเป็นอาจารย์ ที่ศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2559

ชื่อ: นางสาว ชนิตนาถ มหากันธา
ทุน: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศึกษา: ปริญญาเอก
ปัจจุบันอยู่ระหว่างศึกษาต่อปริญญาเอกที่ AIT (Ph.D. in Ocean and Climate Physics)

2559

ชื่อ: นางสาว พิภพธรา แซ่ชิน
ทุน: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จบปริญญาโทจาก University of Oslo, NOR (M.Sc. in Geoscience: Meteorology and Oceanography)
ปัจจุบันเป็น ผช วิจัยที่ Norwegian Institute for Water Research, Oceanographic Section ประเทศนอร์เวย์

2560

ชื่อ: นางสาว พชรมน ศรีพูนพันธ์
ทุน: มหาวิทยาลัยบูรพา
จบปริญญาโทจาก University of Hamburg, GER (M.Sc. in Ocean and Climate Physics)
ปัจจุบันทำงานออกแบบแผนผัง Wind Farm บริษัท Pavana GmbH ประเทศเยอรมนี

2561

ชื่อ: นาย ชนกันต์ บุญนาวา
ทุน: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จบปริญญาโทจาก University of Bergen, NOR (M.Sc. in Earth Science)
ปัจจุบัน อยู่ระหว่างศึกษาต่อปริญญาเอกที่เดนมาร์ก (U of Bergen) และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในปี 2569

2561

ชื่อ: นางสาว พิมพณาร่า เรียงจันทร
ทุน: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จบปริญญาโทจาก University of Tasmania (M.Sc. In Marine and Antarctic Research)
ปัจจุบัน อยู่ระหว่างศึกษาต่อปริญญาเอกที่เดนมาร์ก (U of Tasmania) และคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในปี 2569

2561

ชื่อ: นางสาว มนัสชนก เพชรดวงจันทร์
ทุน: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จบปริญญาโทจาก University of Tasmania, AUS (M.Sc. in Marine and Antarctic Research)
ปัจจุบัน รอตอบรับศึกษาต่อปริญญาเอก

2562

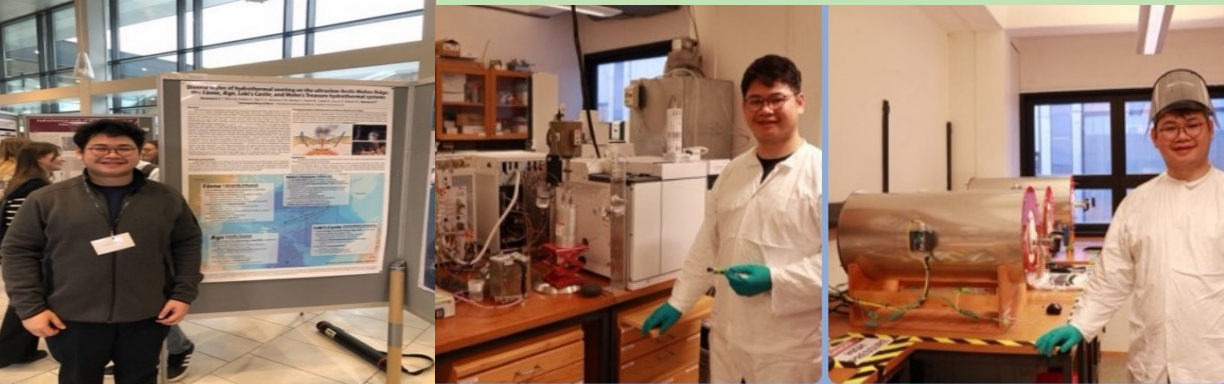
ชื่อ: นางสาว เมธิรา ศรีวิชัย
ทุน: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จบปริญญาโทจาก Utrecht University, NET (M.Sc. in Earth Science)
ปัจจุบัน ศึกษาต่อปริญญาเอกที่เดนมาร์ก (Utrecht U)

2562

3. กิจกรรมของนักเรียนทุนปริญญาเอกและโท ในปี 2568

1. นาย ชนกันต์ บุญนา

- ปริญญาเอกหัวข้อ Hydrothermal Carbon Reduction in the Absence of Minerals : Experimental investigations and Implications for Natural Systems
- เป็นการศึกษาการกำเนิดและการสังเคราะห์สารประกอบอินทรีย์คาร์บอนอย่างง่ายผ่านกระบวนการเคมีอนินทรีย์ในน้ำพุร้อนใต้ทะเล
- ตั้งใจจะส่งเล่มให้ทันก่อนสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ปี 2569 และสอบปกป้องในช่วงปลายเดือนพฤษภาคมถึงต้นเดือนมิถุนายน 2569

3. นางสาว มนัสชนก เพชรดวงจันทร์

- จบปริญญาโทจาก University of Tasmania, Australia เดือนสิงหาคม 2567
- รอผลศึกษาต่อ ปริญญาเอก ณ School of Biological Sciences, Monash Univ และ University Technology of Sydney

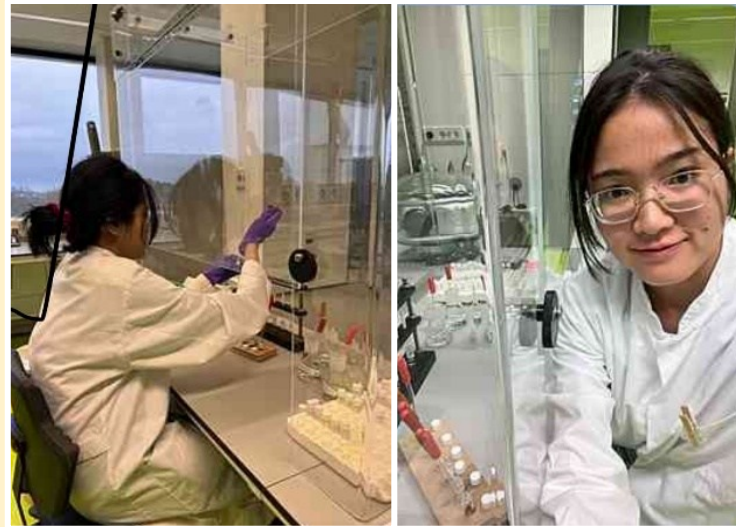
2. นางสาว พิมพ์นารา เรืองจันทร์

- เพิ่งเดินทางกลับจาก Antarctica มาถึง Hobart เมื่อเดือน พฤษภาคม 2568
- Denman Marine Voyage ประสบความสำเร็จอย่างดี และกำลังอยู่ในช่วงวิเคราะห์ตัวอย่าง
- หัวข้อวิทยานิพนธ์คือ What shells can tell us: seasonal changes in calcification depth and shell morphology of Southern Ocean pteropods โดยคาดว่าจะนำเสนอหัวข้อ และเดินทางกลับประเทศไทยในเดือนเมษายน-พฤษภาคม ปี 2569

4. นางสาว เมธิรา ศรีวิชัย

- ต่อ ปริญญาเอก ในปี 2568 สาขา Marine Palynology and paleoceanography ที่ Utrecht university ศึกษาเรื่อง Bipolar ocean and cryosphere variability during the past warmer than present climate
- ในเดือนกุมภาพันธ์ 2569 จะเดินทางไปประเทศนิวซีแลนด์ เพื่อนำเสนอผลงานเบื้องต้นในงานประชุมวิจัย CLIC OSC

4. แผนงานในอนาคตปี2569

1. Workshop : ตามฝันให้สุดโลก: ประสบการณ์จริงจากนักเรียนทุนทั่วโลก โดยนักศึกษาที่ได้รับทุนจากโครงการทั่วโลกเพื่อ

- สร้างแรงบันดาลใจให้เยาวชนไทย
- ถ่ายทอดประสบการณ์ตรงนอกห้องเรียน
- สร้างเครือข่ายเยาวชนรุ่นใหม่ด้านทั่วโลกและสิ่งแวดล้อม

2. นักวิจัยไทยเดินทางไปกับเรือ Xue Long 2 เพื่อทำงานกับคณะสำรวจของประเทศจีน ในเดือนเมษายน 2569

3. Seminar: ทั่วโลกกับอนาคตโลก: หลักฐานเชิงวิทยาศาสตร์จากภาคสนามเพื่อ

- เผยแพร่ผลงานวิจัยและหลักฐานเชิงวิทยาศาสตร์จากการศึกษาภาคสนามในพื้นที่ทั่วโลกโดยนักวิจัยไทยที่มีประสบการณ์ตรง
- แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และบทเรียนจากการทำวิจัยในสภาพแวดล้อมสุดขีด
- เสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของทั่วโลกต่อระบบภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมโลก

7. สรุป

- 1) สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเยือนทวีปแอนตาร์กติกา (ขั้วโลกใต้) ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2536 ทรงเป็นคนไทยคนแรกที่ยังทวีปแอนตาร์กติกา จากนั้น จึงเสด็จอาร์กติกา (ขั้วโลกเหนือ) โดยเสด็จเยือนหมู่เกาะสवालบาร์ด (Svalbard) ระหว่างวันที่ 12-15 มีนาคม พ.ศ. 2556
- 2) อดีตของสภาวะภูมิอากาศ 1.2 ล้านปีค้นพบจากแกนน้ำแข็งแอนตาร์กติกา 2,800 เมตร นับเป็นการขยายข้อมูลจากแกนน้ำแข็งเก่าแก่ที่สุด 800,000 ปีที่เคยเป็นตัววัดใน 20 ปีที่ผ่านมาว่าระดับคาร์บอนไดออกไซด์ปัจจุบันสูงเกิน 50%
- 3) อุณหภูมิรอบทะเลอาร์กติกา และทะเลใกล้เคียงอยู่สูงกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 1–2 °C ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุที่ทำให้การเกิดน้ำแข็งใหม่ช้ากว่าปกติ
- 4) ปัจจุบัน ประเทศอินเดียเป็นประธานของ AFoPS ประจำปี 2025–2026 และมีประเทศจีนทำหน้าที่เป็น AFoPS Secretariat office ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2025 เป็นเวลา 3 ปี
- 5) ภายใต้ความร่วมมือกับประเทศจีนอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยส่งนักวิจัยและช่างภาพทั้งหมด 4 คน เดินทางไปแอนตาร์กติกา ร่วมกับคณะสำรวจแอนตาร์กติกาแห่งจีน ครั้งที่ 41
- 6) ในปี 2568 ประเทศไทยส่งนักวิจัยไทยเดินทางไปกับ Xue Long 2 เพื่อทำวิจัยกับคณะสำรวจทวีปแอนตาร์กติกาแห่งจีน ครั้งที่ 41 เป็นเวลา 2 เดือน ตั้งแต่เดือนมีนาคม และเดินทางกลับประเทศไทยกับเรือ Xue Long 2 มายังสัตหีบเมืองไทยเมื่อ 19 พฤษภาคม 2568
- 7) ปัจจุบันมีนักเรียนทุนปริญญาเอก และ ปริญญาโท/เอก ตามความต้องการของ กระทรวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐ ภายใต้โครงการวิจัย ขั้วโลกตามพระราชดำริตั้งแต่ปี 2559–2562 รวมทั้งสิ้น 8 คน สำเร็จการศึกษาปริญญาเอก 1 คน สำเร็จการศึกษาปริญญาโท 6 คน และอยู่ระหว่างการศึกษาระดับปริญญาเอก 4 คน และอยู่ระหว่างรอการตอบรับจากมหาวิทยาลัย เพื่อศึกษาต่อปริญญาเอก อีก 1 คน
- 8) คณะนักวิจัย ได้ทำการเผยแพร่ความรู้ รวมถึงสร้างแรงบันดาลใจเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ขั้วโลก ให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไป มีทั้งผ่านการสัมมนา การสอน หรืออื่นๆ ทั้งในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา รวมถึงมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ต่างๆ จัดทำสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน และในปี 2568 ที่ผ่านมา มูลนิธิฯ ร่วมกับ อพวช. และนักวิจัยขั้วโลก ดำเนินโครงการ Research Show by Naturalist 2025 ภายใต้ธีม “Miracle of Polar : มหัศจรรย์ขั้วโลก” เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ 70 พรรษา ที่จะมีวาระครบในปี 2568

ประเด็นเสนอที่ประชุม

**เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปี 2568
และเห็นชอบแผนการดำเนินงานและงบประมาณปี 2569**